

NUMMELAN LENTOKENTTÄYHDISTYS RY

TURVALLISUUDEN HALLINTAJÄRJESTELMÄ

EFNU SMS

SISÄLLYSLUETTELO

JOHDANTO	- 3 -
1 TURVALLISUUSPOLITIikka	- 3 -
TURVALLISUUSORGANISAATIO	- 4 -
1.1 Yhdistyksen hallitus	- 4 -
1.2 Turvallisuusvastaava	- 4 -
1.3 Turvallisuusryhmä	- 4 -
1.4 NLY jäsen ja lentopaikalla operoivat	- 5 -
2 POIKKEAMIEN RAPORTOINTI	- 5 -
3 VAARATEKIJÖIDEN TUNNISTAMISEN JA RISKIEN HALLINNAN PROSESSI.	- 6 -
6 TUNNISTA VAARATEKIJÄT	- 7 -
6.1 Arvioi riskit	- 8 -
6.2 Päätä (ja suorita) toimenpiteet	- 10 -
6.3 Arvioi vaikuttavuutta	- 10 -
7 MUUTOKSENHALLINTA	- 11 -
8 TURVALLISUUSTIEDOTTAMINEN	- 11 -
8.1 Koulutus ja tiedotus	- 11 -
8.2 Häätälannesuunnitelma	- 12 -
9 LIITE 1: RISKIREKISTERI	- 13 -
9.1 Esimerkki	- 14 -
10 LIITE 2: HÄTÄILANNE SUUNNITELMA	- 15 -
11 LIITE 3: POIKKEAMA ASETUS ARTIKLA 4	- 16 -
12 LIITE 4: KRIISIVIESTINTÄ OHJE	- 17 -
13 LIITE 5 YHTEYSTIEDOT	- 19 -

JOHDANTO

Turvallisuuden hallintajärjestelmä eli EFNU SMS (Safety Management System) on järjestäytynyt lähestymistapana turvallisuuden parantamiseen. Siinä kuvataan turvallisuuden näkökulmasta organisaation rakenne ja tavoitteet, tunnistetaan avainhenkilöiden turvallisuusvastuut ja -velvollisuudet sekä dokumentoidaan linjaukset ja menettelyt, joilla turvallisuutta hallitaan. Toimiva SMS mahdollistaa organisaatioon kohdistuvien riskien ja vaaratekijöiden ennalta tunnistamisen ja priorisoinnin, jotta niitä voidaan hallita.

Turvallisuuden hallintajärjestelmää ei saada käyttöön pelkästään sillä, että asiat kirjataan dokumenttiin. Toimiva SMS vaikuttaa koko organisaation toimintamenetelmiin ja ajattelutapaan, joten lähtökohtaisesti kaikkia jäseniä tulee tiedottaa ja kouluttaa SMS:ään liittyvistä asioista. Myös yhdistyksen rooleja ja vastuita - jopa organisaatorakennetta - voidaan joutua muuttamaan, mikäli turvallisuusjohtaminen ei ole aiemmin ollut kenenkään vastuulla.

1 TURVALLISUUSPOLITIikka

Turvallisuus on ensisijainen näkökohta kaikissa tilanteissa NLY ry:ssä.

Hallituksen velvollisuutena on varmistaa yhdistyksen toimintojen turvallisuus.

Varmistamme, että käytettävissä ovat riittävät resurssit ja koulutus, jotta pystymme tehokkaaseen turvallisuuden hallintaan.

Rohkaisemme Nummelan lentopaikalla operoivia ilmailijoita ja kunnossapito tehtävissä olevia ilmoittamaan turvallisuuteen vaikuttavista tapahtumista tai mahdollisista vaaratekijöistä, vaikka ne vaikuttaisivat vähäisiltä.

Meillä on avoin ilmoittamisen kulttuuri, jossa vapaata ja avointa ilmoittamista ja mielipiteen ilmaisua ei tarvitse arkailla.

Tavoitteenamme ovat:

1. turvallinen toimintaympäristö, ennen kaikkea yhteentörmäysten välttäminen ilma-alusten välillä
2. toimiva turvallisuuden hallintajärjestelmä, jota parannamme jatkuvasti
3. toimiminen kansallisten ja kansainvälisten ilmailusäädösten mukaisesti.
4. toimiminen ympäristöluvan ehtojen mukaisesti

Nämä tavoitteet ovat yhdistyksen, sen jäsenyhteisöjen, niiden jäsenten sekä kaikkien lentotoimintaan jollain lailla osallistuvien hyödyksi. Meillä on yhteinen tehtävä saavuttaa nämä tavoitteet.

Turvallisuus on jokaisen velvollisuus.

Nummela 1.10.2024

Hallitus

Allekirjoitukset

TURVALLISUUSORGANISAATIO

Turvallisuusorganisaation muodostavat:

1.1 Yhdistyksen hallitus

Hallituksella on kokonaisvastuu toiminnan turvallisuudesta, poistamatta ilma-aluksen päällikön vastuuta, sekä turvallisuuden hallintajärjestelmän kehittämisestä ja ylläpidosta. Hallitus vastaa myös siitä, että sen määräämät toimintamenetelmät ja -ohjeet ovat säädösten ja viranomaisohjeiden mukaisia. Hallitus päättää korjaavien toimenpiteiden toimeenpanemisesta sekä tarvittavien resurssien varaamisesta. Hallitus hyväksyy muutokset turvallisuuden hallintajärjestelmään turvallisuusvastaavan esityksestä.

1.2 Turvallisuusvastaava

Jorma Sucksdorff

Turvallisuusvastaavan tehtävät:

- toteuttaa ja tekee kehittämissuunnitelmia sekä vie turvallisuusryhmän toimenpide-ehdotukset hallitukselle
- esittää hallitukselle muutokset turvallisuuden hallintajärjestelmään
- käsittelee poikkeamailmoituksia jäsenistön ja operaattoreiden luottamushenkilönä
- kerää tietoa ja raportoi hallitukselle turvallisuuden tilasta sekä toiminnan riskeistä
- suunnittelee ja hallinnoi turvallisuuskoulutuksia ja -viestintää
- kutsuu koolle turvallisuusryhmän kokoukset
- on sitoutunut pitämään salassa turvallisuusilmoitusten henkilö- ja konetiedot

1.3 Turvallisuusryhmä

Turvallisuusryhmä toimii turvallisuusvastaavan apuna turvallisen toiminnan kehittämisessä. Ryhmä kokoontuu 2 kertaa vuodessa sekä lisäksi tarvittaessa. Puheenjohtajana toimii turvallisuusvastaava.

Jäsenet ovat:

Gun Gustavsson
Sami Ikonen
Pekka Mustakallio

Turvallisuusryhmän tehtävät:

- arvioi, miten organisaatiossa noudatetaan SMS:n käytäntöjä sekä tekee toimenpide-ehdotuksia turvallisuuden parantamiseksi
- antaa turvallisuusvastaavalle riittävät tiedot ja resurssit tehtävänsä suorittamiseksi
- riskirekisterin (ks. luku 4) päivittäminen
- muutoksenhallintaan (ks. luku 5) liittyvien riskiarvioiden tekeminen
- on sitoutunut pitämään salassa turvallisuusilmoitusten henkilö- ja konetiedot

1.4 NLY jäsen ja lentopaikalla operoivat

NLY jäsenyhteisön jäsen, niiden jäsenet ja Nummelan lentopaikalla operoivat lentäjät vastaavat oman toimintansa turvallisuudesta sekä viranomaismääräysten, yhdistyksensä sääntöjen ja hallituksen ohjeiden noudattamisesta. Jäsenellä on selonottovelvollisuus, joka on Suomen lainsäädännön eräs tärkeä perusolettama: kansalaisen tulee olla selvillä kaikista säädöksistä, jotka liittyvät hänen toimintaansa.

Jäsenen tulee tiedostaa vastuunsa ja toimia huolellisesti, jotta turhia vaaratilanteita ei pääse syntyämään. Yhdistyksen jäsenen tulee raportoida havaitsemansa turvallisuuspoikkeamat.

Kaikkien Nummelan lentopaikalla operoivien on noudattava turvallisuuden hallintajärjestelmän mukaista ohjeistusta ja raportointi velvollisuutta.

2 POIKKEAMIEN RAPORTOINTI

Nummelan lentopaikalla operoivia ilmailijoita ja kunnossapito tehtävissä olevia velvoitetaan ilmoittamaan kaikista havaitsemistaan turvallisuuteen vaikuttavista poikkeamista.

Organisaation raportoinnissa ja ilmoitusten käsittelyssä tulee noudattaa "just culture" -periaatetta, jossa tahattomista, havaituista turvallisuuteen vaikuttaneista tapahtumista ja seikoista ilmoitetaan ilman rankaisua tai sen pelkoa.

Ilma-aluksen päällikkö on velvollinen raportoimaan havaitsemistaan teknisistä vioista, vaara tilanteista ja uhkaavista tilanteista sekä onnettomuuksista 72 tunnin kuluessa tapahtumasta. Poikkeamat ilmoitetaan viranomaisen sähköisellä lomakkeella. Kun ilma-aluksen päällikkö raportoi suoraan viranomaiselle, hänen tulee ilmoittaa tapahtuneesta lisäksi NLY:lle lähettämällä kopio poikkeamailmoituksesta turvallisuusvastaavalle. Jos on epäselvää, täytyykö tapahtuneesta ilmoittaa, ilmoitus tulee tehdä.

Pienemmät tapahtumat, joita ei määräysten mukaan tarvitse ilmoittaa viranomaiselle, tulee raportoida kerhon turvallisuusvastaavalle webbi sivuilta löytyvällä lomakkeella. Tällaisia tapahtumia ovat esim. Ilma-alusten maakäsittelyssä syntyneet vähäiset kolhut, pienet tekniset viat tai huoltovirheet. Raportti turvallisuusvastaavalle voi sisältää myös huomioita ja kehitysehdotuksia.

Organisaation jäsen on velvollinen ilmoittamaan yhdistykselle onnettomuudesta tai vaaratilanteesta myös siinä tapauksessa, että hän havaitsee edellä mainitun tapahtuman, jossa osallisena on organisaation käytössä oleva ilma-alus, jonka päällikkö on estynyt tekemään ilmoitusta.

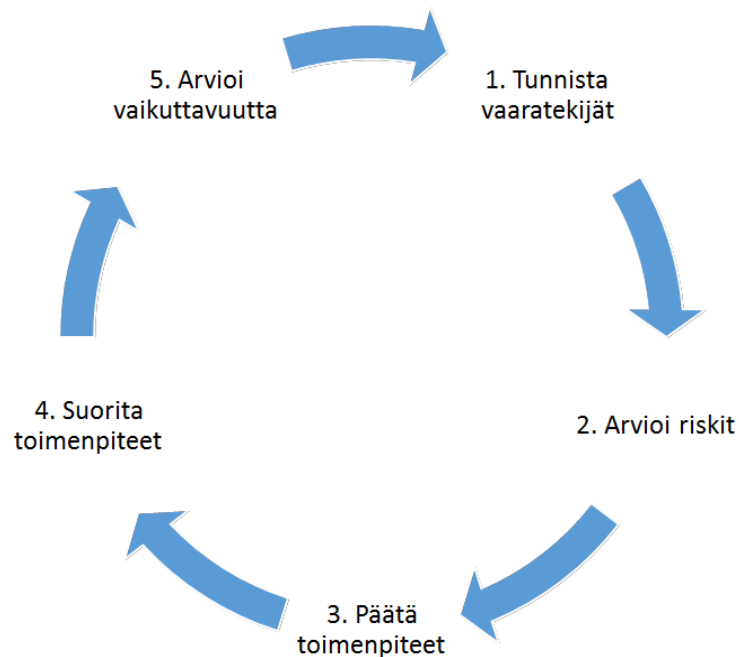
Turvallisuusvastaava kiittää ilmoituksen tekijälle saaneensa ilmoituksen. Kun ilmoitus on käsitelty, ilmoituksen tekijälle tulee ilmoittaa havainnoista, joita ilmoitusta käsiteltäessä on tehty.

Turvallisuusvastaava käsittelee ilmoitukset luottamuksellisesti; ilmoituksen tietoja jaetaan organisaation sisällä vain siinä määrin kuin on tarpeen poikkeaman käsittelemiseksi. Organisaation

turvallisuusviestinnässä (esim. sähköpostikoosteet ja koulutukset) voidaan käsitellä sattuneita poikkeamia, jos niistä on poistettu osallisten henkilötiedot sekä tiedot, joiden perusteella ilmoittajan anonymiteetti voisi vaarantua (esim. koneissa olijoiden nimet ja koneiden tunnukset).
 Turvallisuusvastaava välittää raportin ja laatimansa pika-analyysin yhdistyksen turvallisuusryhmän kokouksen käsittelyä varten.

3 VAARATEKIJÖIDEN TUNNISTAMISEN JA RISKIEN HALLINNAN PROSESSI

Vaaratekijöitä voi hallita vain, jos ne tunnetaan. Turvallisuutta edistetään rohkaisemalla kaikkia kerhon jäseniä tunnistamaan vaaratekijöitä ja ilmoittamaan niistä. Riskienhallinta on organisaation toimintaa vaarantavien uhkien tunnistamista ja analysointia, poistamista tai todennäköisyyden pienentämistä hyväksyttävälle tasolle. Prosessina se on iteratiivinen, jotta varmistetaan löydettyjen ongelmien korjaaminen.

6 TUNNISTA VAARATEKIJÄT

Organisaatiolla on olemassa riskirekisteri, joka löytyy tämän dokumentin liitteestä 1

Rekisteriä käytetään riskien tunnistamiseen ja kirjaamiseen sekä korjaavien toimintojen kohdentamiseen. Riskirekisteriä päivitetään turvallisuusryhmän kokouksissa poikkeamaraporteista saatujen havaintojen sekä muun turvallisuusanalyysin (mm. ilmailuviranomaisen turvallisuustiedotteet) perusteella.

Vaaratekijä on mikä tahansa tilanne, olosuhde tai tapahtuma, josta saattaa aiheutua vahinkoa ihmisille, ilma-aluksille, laitteille tai rakenteille.

Riski on vaaratekijän seurausten potentiaali, joka yleensä määritellään todennäköisyytenä ja aiheuttamansa vahingon vakavuutena.

Esimerkki:

Ukkosmyrsky on vaaratekijä ilma-alusten toiminnalle. Eräs tämän vaaratekijän aiheuttamista riskeistä on salamanisku, joka saattaa vaurioittaa ilma-alusta.

Lintujen parveilu lentokentällä tai sen läheisyydessä on vaaratekijä ilma-alusten toiminnalle. Eräs tämän vaaratekijän aiheuttamista riskeistä on linnun osuminen ilma-aluksen tuulilasiin, joka saattaa aiheuttaa lentäjän toimintakyvyttömyyden.

6.1 Arvioi riskit

Tunnistetut riskit luokitellaan kahden eri muuttujan avulla: riskin todennäköisyys (kuinka usein riski toteutuu) ja riskin vakavuus (mitkä ovat seuraukset riskin toteutuessa). riski toteutuu) ja riskin vakavuus (mitkä ovat seuraukset riskin toteutuessa).

Kun riskin todennäköisyys ja vakavuus on arvioitu, määrittyy niiden perusteella riskin siedettävyys (hyväksyttävyys). Määrittely tehdään oheisen matriisin perusteella:

Riskin todennäköisyys		
Taso	Määritelmä	Merkitys
5	Usein toistuva	Useita kertoja toimintakauden aikana (tapahtuu varmuudella)
4	Satunnainen	Muutamia kertoja toimintakauden aikana (tapahtuu todennäköisesti)
3	Mahdollinen	Kerran 1–3 toimintakauden aikana (tapahtuu joskus)
2	Epätodennäköinen	Harvemmin kuin kerran viidessä vuodessa (tapahtuu hyvin harvoin)
1	Erittäin epätodennäköinen	Ei tiedetä, että olisi tapahtunut (tuskin tapahtuu koskaan)

Riskin vakavuus				
Taso	Määritelmä	Seuraukset (esimerkkejä)		
		Henkilöt	Laitteet	Ympäristö
A	Katastrofaalinen	Kuolema	Täystuho	Tuho
B	Vaarallinen	Vakava loukkaantuminen	Merkittävä vaurio	Merkittävä vahinko
C	Merkittävä	Loukkaantuminen	Vaurio	Vahinko
D	Haitta	Haitta	Epänormaali tilanne	Haitta
E	Olematon	Ei merkittävää seurausta	Ei merkittävää seurausta	Ei merkittävää seurausta

6.2 Päätä (ja suorita) toimenpiteet

Riskin arvioinnin jälkeen turvallisuustoimikunta päättää toimenpiteet riskin poistamiseksi tai sen vähentämiseksi niin alhaiseksi kuin käytännössä on mahdollista ja organisaation kannalta hyväksyttävää. Toimenpiteiden tarvittava laatu ja määrä riippuu riskin siedettävyydestä:

Sietämätön: Jos riski on sietämätön, kyseinen toiminta tai toimenpide on keskeytettävä välittömästi. Riskin vähentämistoimenpiteitä tulee suorittaa riskin vakavuuden alentamiseksi tai riskin toteutumisen todennäköisyyden pienentämiseksi; usein on helpompaa pienentää riskin toteutumisen todennäköisyyttä kuin seurausten vakavuutta.

Siedettävä: Riski on vakavuutensa tai todennäköisyytensä puolesta huolestuttava ja organisaation tulee harkita toimenpiteitä riskin vähentämiseksi hyväksyttävälle tasolle. Jos riskin arvioidaan edelleen olevan tässä luokassa toimenpiteiden jälkeen, voi olla, että riskin edelleen vähentämiseen tarvittavien toimenpiteiden hinta on kohtuuttoman korkea. Tällöin riski voidaan katsoa hyväksyttäväksi, jos turvallisuusryhmä hyväksyy riskin ja raportoi sen olemassaolosta hallitukselle.

Hyväksyttävä: Riski on hyväksyttävä, jos sen toteutuminen on joko hyvin epätodennäköistä tai seurauksiltaan niin lievä, ettei se ole huolenaihe. Tästä huolimatta toimenpiteitä riskin vähentämiseksi edelleen tulee harkita.

Kaikki toteutetut toimenpiteet kirjataan riskirekisteriin sekä raportoidaan hallitukselle. Riskirekisterin asianomainen ote liitetään raportin käsittelymateriaaliin, mikäli ko. tekijä on vaikuttanut tapahtuman/poikkeaman syntyyn.

6.3 Arvioi vaikuttavuutta

Kun riskin poistamiseen tai vähentämiseen tähtäävät toimenpiteet on suoritettu, voidaan riskitasoa arvioida uudelleen. Riskirekisteriin kirjataan uusi arvio riskistä toimenpiteiden suorittamisen jälkeen. Arvio kirjataan siten, että alkuperäinen riskitaso sekä suoritettut toimenpiteet jäävät näkyviin riskirekisteriin.

7 MUUTOKSENHALLINTA

Muutoksenhallinnan tavoitteena on varmistaa, että organisaation sisäiset muutokset tai ulkoisen toimintaympäristön muutokset eivät aiheuta organisaatiolle uusia riskejä tai vaikuta haitallisesti jo olemassa olevien riskien toteutumiseen. Turvallisuusryhmä käsittelee tietoonsa tulleet muutokset kokouksissaan. Erityistä huomiota tulisi kiinnittää ainakin seuraaviin toimintaympäristön muutoksiin:

- ilmatilamuutokset
- muutokset lennonjohdon toiminnassa tai palvelutasossa
- EFNU toimintakäsikirjan muutokset
- uuden ilmailulajin tai toimijan tulo lentopaikalle (esim. vintturihinaus, taitolento)
- uusi tai muuttunut lentotoiminnan muoto (esim. talvitoiminta, palolento)
- kalustomuutokset
- lentopaikan infrastruktuurin muutokset (esim. uusi tankkauspiste)
- merkittävät henkilöstömuutokset.

Mikäli muutoksenhallinnassa havaitaan uusia riskejä tai muutoksia nykyisiin riskiarvioihin, suoritetaan riskienhallintaprosessin (ks. luku 4) mukaiset toimenpiteet.

8 TURVALLISUUSTIEDOTTAMINEN

8.1 Koulutus ja tiedotus

Turvallisuuden hallintajärjestelmän dokumentaatio liitteineen on nähtävillä yhdistyksen verkkosivuilla.

Turvallisuusvastaava tiedottaa sekä järjestää vuosittain jäsenistölle koulutusta ainakin seuraavista aiheista:

- turvallisuuspoikkeamien ilmoittaminen
- turvallisuushavainnot, tehdyt toimenpiteet ja tulevat muutokset
- hätätilannesuunnitelma
- vaaratekijöiden tunnistaminen ja havaitut riskit.

Mikäli yhdistyksessä on tehty kiireellistä puuttumista edellyttävä turvallisuushavainto, turvallisuusvastaava julkaisee asiasta tiedotteen, joka jaetaan sähköisesti jäsenyhteisöille. Jäsenyhteisö vastaa siitä, että tiedotteet tulevat jäsentensä tietoon. Jäsenyhteisöllä on velvollisuus informoida turvallisuusvastaavaa havaitsemistaan turvallisuuspoikkeamista.

8.2 Hätätilannesuunnitelma

Hätätilannesuunnitelma on tarkistuslista, joka ohjaa organisaation jäsenten ensitoimia hätätilanteessa. Suunnitelmaa tulee seurata onnettomuustilanteessa tai muussa tilanteessa, jossa henkilöiden turvallisuus on vaarassa tai merkittävä omaisuusvahinko uhkaa (tai on tapahtunut). Kopio hätätilannesuunnitelmassa on nähtävillä [kerhorakennuksen ilmoitustaululla].

Hätätilannesuunnitelma on esitetty tämän dokumentin liitteessä **12**.

9 LIITE 1: RISKIREKISTERI

Täytä yksi lomake jokaisesta tunnistetusta riskistä.

Tunnistenumero:	Kirjauspäivämäärä:	Lähde:																																										
Vaaratekijä:																																												
Riski:																																												
Todennäköisyys: ☐ Usein toistuva (5) ☐ Satunnainen (4) ☐ Mahdollinen (3) ☐ Epätodennäköinen (2) ☐ Erittäin epätodennäköinen (1) X = Lähtötilanne Z = Uusi tilanne (jos eri)	Vakavuus: ☐ Katastrofaalinen (A) ☐ Vaarallinen (B) ☐ Merkittävä (C) ☐ Haitta (D) ☐ Olematon (E) X = Lähtötilanne Z = Uusi tilanne (jos eri)	Siedettävyyks: <table border="1"> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> </table>																																										
Toimenpiteet:																																												

9.1 Esimerkki

Tunnistenumero: <i>1</i>	Kirjauspäivämäärä: <i>1.5.2019</i>	Lähde: <i>Poikkeamaraportti</i>																																				
Vaaratekijä: <i>Pelikaanien pesintä kiitotien 30 jatkeella</i>																																						
Riski: <i>Pelikaani saattaa mennä turbiiniin ja aiheuttaa moottorin sammumisen lentoonlähdössä/laskussa</i>																																						
Todennäköisyys: ☐ Usein toistuva (5) ☐ Satunnainen (4) ☒ Mahdollinen (3) ☒ Epätodennäköinen (2) ☐ Erittäin epätodennäköinen (1) X = Lähtötilanne Z = Uusi tilanne (jos eri)	Vakavuus: ☒ Katastrofaalinen (A) ☐ Vaarallinen (B) ☐ Merkittävä (C) ☐ Haitta (D) ☐ Olematon (E) X = Lähtötilanne Z = Uusi tilanne (jos eri)	Siedettävyyks: <table border="1"> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td style="background-color: #f8d7da;"></td><td style="background-color: #f8d7da;"></td><td style="background-color: #f8d7da;"></td><td style="background-color: #fff3cd;"></td><td style="background-color: #fff3cd;"></td></tr> <tr><td></td><td style="background-color: #f8d7da;"></td><td style="background-color: #f8d7da;"></td><td style="background-color: #fff3cd;"></td><td style="background-color: #fff3cd;"></td><td style="background-color: #d4edda;"></td></tr> <tr><td></td><td style="background-color: #fff3cd;"></td><td style="background-color: #fff3cd;"></td><td style="background-color: #fff3cd;"></td><td style="background-color: #d4edda;"></td><td style="background-color: #d4edda;"></td></tr> <tr><td></td><td style="background-color: #fff3cd;"></td><td style="background-color: #d4edda;"></td><td style="background-color: #d4edda;"></td><td style="background-color: #d4edda;"></td><td style="background-color: #d4edda;"></td></tr> <tr><td></td><td style="background-color: #fff3cd;"></td><td style="background-color: #d4edda;"></td><td style="background-color: #d4edda;"></td><td style="background-color: #d4edda;"></td><td style="background-color: #d4edda;"></td></tr> </table>																																				
Toimenpiteet: <ul style="list-style-type: none"> - <i>1.7.2019 hallitus ohjeistanut tekemään lentoonlähdöt kiitotieltä 12 ja laskeutumaan kiitotielle 30 aina kun mahdollista lintutörmäysriskin todennäköisyyden minimoimiseksi.</i> - <i>13.7.2019 lähetetty turvallisuustiedote jäsenistölle asiasta.</i> 																																						

10 LIITE 2: HÄTÄTILANNE SUUNNITELMA

Kerhon tiloissa tai niiden ulkopuolella tapahtuvan onnettomuuden havaitsevan henkilön tulee noudattaa seuraavia turvallisuusohjeita:

1. Keskeytä toiminta ja hälytä viranomaiset (yleinen hätänumero 112).
2. Huolehdi loukkaantuneista/uhreista.
3. Estä lisäonnettomuudet, jos mahdollista.
4. Varmista ensiapu, kunnes viranomaiset saapuvat paikalle.
5. Ilmoita tapahtuneesta hallitukselle ja turvallisuusvastaavalle ja tarvittaessa Onnettomuustutkintakeskukselle sekä lentopelastuskeskukselle (yhteystiedot alla).
6. Älä anna tietoja onnettomuudesta tiedotusvälineille.
7. Mikäli tarpeellista, siirry kokoontumispaikalle.

Lentopelastuskeskus	+358 3 286 517
Onnettomuustutkintakeskus (päivystyspuhelin 24h)	+358 50 5 112 112
Hallituksen Puh.joht. Tom Arppe	+358 50 386 5368
Turvallisuusvastaava Jorma Sucksdorff	+358 45 657 6166
Kriisitilanteessa SIL-toiminnanjohtaja	+358 40 5791817

11 LIITE 3: POIKKEAMA ASETUS ARTIKLA 4

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EU) N:o 376/2014,

annettu 3 päivänä huhtikuuta 2014, poikkeamien ilmoittamisesta, analysoinnista ja seurannasta siviili-ilmailun alalla

4 artikla Pakollinen ilmoittaminen

1. Tämän artiklan mukaisten pakollisten poikkeamailmoitusjärjestelmien välityksellä 6 kohdassa lueteltujen henkilöiden on ilmoitettava seuraaviin luokkiin kuuluvista poikkeamista, jotka voivat muodostaa merkittävän riskin ilmailun turvallisuudelle:

- a) poikkeamat, jotka liittyvät ilma-aluksen toimintaan, kuten:
- i. yhteentörmäykseen liittyvät poikkeamat;
 - ii. lentoonlähtöön ja laskuun liittyvät poikkeamat;
 - iii. polttoaineeseen liittyvät poikkeamat;
 - iv. lennon aikana tapahtuvat poikkeamat;
 - v. viestintään liittyvät poikkeamat;
 - vi. vammoihin, hätätilanteisiin ja muihin kriittisiin tilanteisiin liittyvät poikkeamat;
 - vii. miehistön toimintakyvyn menetys ja muut miehistöön liittyvät poikkeamat;
 - viii. sääolosuhteisiin tai turvatoimiin liittyvät poikkeamat;
- b) poikkeamat, jotka liittyvät ilma-aluksen tekniseen kuntoon, huoltoon ja korjaukseen, kuten:
- i. rakenteelliset viat,
 - ii. järjestelmien toimintahäiriöt,
 - iii. huolto- ja korjausongelmat,
 - iv. työntövoimajärjestelmän ongelmat (mukaan luettuina moottorit, potkurit ja roottorijärjestelmät);
- c) poikkeamat, jotka liittyvät lennonvarmistuspalveluihin ja -laitteisiin, kuten:
- i. yhteentörmäykset, yhteentörmäysuhkat tai yhteentörmäyksen mahdollisuus;
 - ii. ilmaliikenteen hallintaan ja lennonvarmistuspalveluihin liittyvät erityiset poikkeamat;
 - iii. ilmaliikenteen hallintaan ja lennonvarmistuspalveluihin liittyvät toiminnalliset poikkeamat;
 - iv. 02014R0376 — FI — 11.09.2018 — 001.004 — 6
- d) poikkeamat, jotka liittyvät lentopaikkoihin ja maapalveluihin, kuten:
- i. lentopaikkojen toimintaan ja laitteisiin;
 - ii. matkustajista huolehtimiseen tai matkatavaroiden, postin ja rahdin käsittelyyn;
 - iii. ilma-alusten maahuoltoon ja siihen liittyviin palveluihin.

12 LIITE 4: KRIISIVIESTINTÄ OHJE

Kriisiksi luokitellaan mikä tahansa selkeästi median uutiskynnyksen ylittävä tapahtuma, joka vaatii erillistä viestintää (esimerkiksi lento-onnettomuus, kuolemantapaus, vakava loukkaantuminen tai vakava sairaus). Kaikille toimijoille on painotettava tällaisissa tapauksissa, että viestintä on hallittua ja keskitettyä. Tiedotusvälineille ja yleisölle ei kenen tahansa tule antaa lausuntoja.

Jos jotain tapahtuu, ota heti yhteyttä NLY ry **hallituksen puheenjohtaja Tom Arppe**.

Jo etukäteen **joukkueen, kerhon tai muun jäsenyhteisön tulee valita joukostaan viestinnästä vastaava henkilö**. Tämä ihminen kerää tarvittavat faktat ja antaa tarvittaessa medialle lausunnot paikan päältä. Koska aikaerot ja yhteydet (esim. kisoissa ulkomailla) voivat olla eri syistä viestinnällisesti haasteellisia, tällöin Iltailuun toimiston työntekijöiden rooli ja heidän informointinsa täytyy olla ajan tasalla. Liiton kriisiviestinnästä vastaavan toiminnanjohtajan puhelinnumeron kannattaa siis viestintävastaavan tallentaa esimerkiksi matkapuhelimeensa. Terveen järjen käyttö riittää usein ratkaisemaan asiat. Vain varmistettujen faktojen kertominen on asiallista.

Kuolemantapauksissa menehtyneen omaisille tiedon saattaa VIRANOMAINEN (esim. poliisi). Muut toimijat eivät anna näitä tietoja julkisuuteen. Onnettomuuksia voi sattua muuallakin kuin esimerkiksi kisatapahtumassa, kuten autoliikenteessä. Myös tällaiset mahdollisuudet on huomioitava.

Reagoinnin on oltava nopeaa, mutta nk. sähläys ja väärän informaation levittäminen tulee jättää pois. Kyse ei ole minuuteista, joten ajatteluun ja esimerkiksi puhelinkonsultaatioon toimiston henkilöiden kanssa on pääsääntöisesti aina aikaa. **Tiedon ja tiedottamisen on perustuttava aina faktoihin.**

TOIMINTAOHJE KRIISITILANTEESSA

1. Valitaan viestinnästä vastaava henkilö
2. **Mitä** on tapahtunut?
3. **Missä** on tapahtunut?
4. **Milloin** on tapahtunut?
5. Totea kysyjille (media, viranomainen tai esim. kerholainen) **vain FAKTAT**
6. **Älä paljasta mahdollisten uhrien henkilötietoja: sen voi tehdä vain viranomainen**
7. **Vakavissa tapauksissa tiedotusvastuu siirtyy viranomaisille**
8. Kriisitilanteessa Ilmailuliiton kriisiviestinnästä vastaava (toiminnanjohtaja) on pidettävä heti ajan tasalla tapahtuneesta

KRIISIVIESTITÄ SOSIAALISESSA MEDIASSA Tieto leviää sosiaalisessa mediassa salamannopeasti – niin myös väärä tieto, jota on myöhemmin vaikea oikaista. Siksi kriisin sattuessa **sosiaalisessa mediassa ei tule julkaista mitään tapahtumaan liittyvää spekulatiota, näköhavaintoja, kuvia tai videoita** edes omalla henkilökohtaisella sivulla. Vain virallisia tiedotteita aiheesta voidaan julkaista.

Yleinen hätänumero: 112

SPR:n kriisipuhelin: Vaihe 020 701 2000 (arkisin kello 08.00-16.00) Virka-ajan jälkeen onnettomuus- tai hätätilanteissa 020 701 2212

Suuronnettomuuksissa (nk. auttavan puhelin, SPR avaa, jos siihen on tarvetta) numero on 0800 100 200

13 LIITE 5 YHTEYSTIEDOT

NLY hallituksen puheenjohtaja, lentopaikan päällikkö

Tom Arppe +358 50 386 5368 tom.arppe@efnu.fi

Turvallisuusvastaava:

Jorma Sucksdorff +358 45 657 6166 jokke@mobiili.net

Turvallisuusryhmä:

Gun Gustavsson +358 40 720 0040 gugupost@gmail.com

Sami Ikonen +358 40 630 6621 sami.t.ikonen@live.com

Pekka Mustakallio +358 40 779 8929 mustakalliopekka@gmail.com